

MAGYAR LAPOK

BUDAPEST

X. évfolyam, 195 (2757) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

TALLINT és BALTISPORTOT elfoglalták a németek

Birodalmi lobogó leng a régi Hanza-város Herman-tornán. Alig néhány kilométer választja el a finneket Viipuritól

Moszkva és az angolszász hatalmak szerződést kötöttek Japán megsemmisítésére

Vezéri főhadiszállás. (Német TI.): A véderőfőparancsnokság közli: A német hadsereg csapatai a haditengerészet és a légióval együttműködve kemény küzdelem után augusztus 28-án Tallin megerősített hadikikötőjét elfoglalták. A régi Hanza-város Herman-tornán a Birodalom hadilobogója leng. A német hadsereg csapatai ugyanezen a napon előnyomultak a legkorszerűbben felszerelt Baltisport kikötője felé és azt is elfoglalták. A német csapatok több ezer foglyot ejtettek és beláthatatlan mennyiségű hadianyag került kezünkbe. Tallin hadikikötőjében elsüllyesztettünk csapatokkal és hadianyaggal megrakott 19 szállítóhajót, egy rombolót és másik 9 hajót. Kirov nehézcirkálót, egy rombolót és 5 másik hadihajót súlyosan megrongáltunk.

Helsinki-ből jelenti a Német TI.: A finn sajtó közli, hogy a finn csapatok tovább nyomultak előre Viipurinál. Az előnyomulás alatt elfoglaltak két fontos helyet, és pedig Juustilat és Kavantasaarit. A finn csapatok ezzel már csak alig néhány kilométernyire vannak Viipuritól. A visszavonuló bolsevikiek felrobbantották három zsílipet.

Nagy feliratokban közlik a finn lapok, hogy a sálai harctéren két szovjet hadosztályt megsemmisítettek és döntő küzdelem folyik a Finn-öböl partján. (MTI.)

Négy angol tengeralattjárót sülyesztettek el az olasz hajóegységek

Rómából jelenti a Stefani: Az olasz főhadiszállás 451. közleménye: Észak-Afrikában csapataink heves tüzérségi tűz alá vették Tobruk arcvonalán ellenséges gépesített osztagokat és ütegállásokat. Angol gépek bombákat dobtak le Benghazire és Holmsra. Néhányan megsebesültek. Az okozott kár csekély. Kelet-Afrikában visszavertük Uclehefit és Dobra erődjéi ellen irányuló ellenséges támadási kísérleteket. Hajóegységeink a Földközi tengeren elsüllyesztettek négy ellenséges tengeralattjárót. Egy olasz tengeralattjáró nem tért vissza támaszpontjára. (MTI.)

Angolszász-szovjet szerződés Japán megsemmisítésére.

Berlinből jelenti a Bud. Tud.: A Völkischer Beobachter szerint a távolkeleti helyzetben a feszültség fokozódott Japán, illetve az angolszász hatalmak és a Szovjet közt. A jobb viszony megteremtésének lehetőségével szemben a lap rámutat a Daily Maily washingtoni táviratára, mely szerint az

Egyesült Államok, Anglia, Ausztrália, Újzéländ, Holland-India és a Szovjet szerződést dolgozott ki Japán megsemmisítésére.

Ezt a tervet valószínűleg jóváhagyta a Churchill-Roosevelt találkozón. Tokióból érkezett jelentés szerint,

kedve fogadták. Törökország magatartásával kapcsolatban politikai körökben kijelentették, hogy Törökország állásfoglalása az iráni eseményekkel kapcsolatban Németországot kielégítette.

Lapértésülés szerint a teheráni angol követ a következő feltételeket juttatta el az iráni uralkodónak azzal, hogy csak azok teljesítése esetén válhat lehetségessé a béke:

1. Az Iránban tartózkodó német állampolgárokat utasítsák ki, vagy tartóztassák le.

2. Szakítsák meg a külképviseleti kapcsolatot Németországgal.

3. Az angol és szovjet katonaság biztosítja a rendet.

4. Az iráni hadsereget leszerelik.

Törökország nem helyesli az Iránnal szembeni angol-szovjet eljárást.

Teheránból jelentik: (NTI) Az új iráni miniszterelnök bemutatta kormányát a parlamentnek. Az új miniszterelnök kijelentette: a kormány attól az óhajtól vezéreltetve, hogy a jóviszonyt fenntartsa a külföldi államokkal és megővja a békét, az iráni haderőnek parancsot adott, hogy tartózkodjék minden ellenállástól. A parlament az új kormányt egyhangulag bizalmat szavazott. (MTI)

Zürichből jelentik: (B. T.) A Neue Zürcher Zeitung ankarai jelentése szerint Törökországban egyáltalán nem helyeslik Nagybritannia és a Szovjet eljárást Irán ellen. Most azonban úgy látják, hogy ez az eljárás nem jelenti Törökország érdekeinek újabb veszélyeztetését.

Simlaból jelentik: (Reuter) Az iráni küldöttségek érintkezésbe léptek az előretolt angol erővel és közölték, hogy a sah elrendelte az ellenségeskedések beszüntetését. (MTI)

Angol-szovjet csapatok szállják meg a fontos iráni helységeket

Londonból jelentik: (B. T.) Ugy tudják, hogy az iráni ellenállás megszüntetése ellenére Angliának eltökélt szándéka, hogy angol, illetve szovjet csapatokkal megszállja a fontos iráni helységeket. Kijelentették, hogy nem csupán a fenyegető német veszedelem akarják elhárítani, hanem a veszedelem megismétlődését is lehetlenné akarják tenni. Londonban re-

mélük, hogy Irán megszállása rövidesen befejeződik. Utána csökkentik a megszálló csapatok számát.

Tuniczból jelentik: (NTI) Három iraki törzsfőnököt letartóztattak és Indiába szállították az angolok, mert az angolok és az iráni kormány elleni tiltakozásul kihirdették a polgári engedetlenséget. (MTI)

A szegények joga és kötelessége

Irta: dr Paál Árpád

„Alkotó szegénység” című múlt vasárnapi cikkünkben rámutattunk, hogy a szegénység időben és térben folyton megismétlődő állapot, az emberiség életének folytonos árnyéka, vagy kiemelkedő háttere. Mint ilyen általános jelenség, benne van minden olyan életviszonyban, mikor valami a létfenntartás eszközeiből hiányzik. Ez a hiány az egészséges szervezetben fölkelte az életösztönt, mely a hiányzó szükségletet pótolni akarja. Így áll elő a munka, mellyel ezt a kielégítést végbeinni akarjuk; így áll elő az embertársak közötti csere és egyéb forgalom, mellyel az egyesek a maguk fölélegeit a maguk hiányai kitöltésére fordítják. Ilyen értelemben válik a szegénység alkotóvá, az embertársak közötti kölcsönös együttműködés fölébresztőjévé, s a teremtő és termelő cselekvések folytonos hajtóerejévé. A szegénységnek ez a rendeltetése azt jelenti, hogy annak sarkalását mindenkinek kellene éreznie.

Ehhez képest nincs a természetes igazság szerint senkinek se kiváltságos előjoga olyan jólétre és jómódúságra, mely mások hiányai pótlására nem hajlandó. És a természet ilyen irányban meg is teszi a maga igazságszolgáltatását, mert állandóság nem tudott a történelem folyamán kialakulni, hogy egyesek és azok örökösei változatlanul gazdagok tudjanak maradni. Volt ugyan mindig olyan társadalmi osztályképződésre törekvés, mely a gazdagság hatalmát bizonyos felsőbb rétegek állandó tulajdonává kívánta tenni. Azonban ebből mindig annak a rétegnek az elpuhulása, utódaiban való elkorcsosulása, szemleli és testi elgyöngülése állott elő. Nincsenek tehát megrögzített felső és alsó határok, melyek a társadalmi rétegek javára kövületű rétegződésként biztosítsák a gazdagságot, jólétet és jómódúságot.

Ha az anyagi javakban való gazdagságegység két nemzedékig talán örökölhető is, még az ilyen dúskálásban is előáll az egyéb életállapotok insége, a betegségek és lelki elégedetlenségek szilárdítása, a rossz lelkülszeret kinzó válsága, s egyéb olyan nyomorúság, amivel az egészséges és jó lelkiismeretű szegény nem cserélne.

Szóval: az anyagi szegénység állapota mellett sápadt rémként feltűnik az erkölcsi szegénység állapota is. Az, amelyben nincs hajtóerő a magasabbrendű élet felé, hanem kifáradás, aláhullás, züllés felé omlik széljel az anyagi javakban való gazdagság is. Persze, hogy ki van téve ennek a veszélynek a szegénység tartós állapota is, amikor a nélkülözésben szenvedő széles néprétegekből ki-

pusztul az élet iránti hit és bizalom, s amikor a nyomor tehetetlensége zsidbasztja el egész nagy tömegeknek munkára hivatott izmait. A gazdagság rothadtsága, s a szegénységnek állandó nyomorba roskadása két végletként így találkozik, hogy végleg tönkretegyen s erkölcsi halállal eltemessen egy-egy egész társadalmat.

A végleteknek ilyen pusztító találkozásától kell őrizkednie minden népnek és minden társadalomnak, ha élni akar. Nekünk is, a magyar népnek és a magyar társadalomnak. Föl kell ismernünk azt, hogy az anyagi szegénység még egymagában nem végzet, de azzá válik, ha az erkölcsi szegénységet engedjük úrrá lenni magunk fölött. Ez az erkölcsi szegénység pedig akkor állana elő, ha a jó módúság rothadt állapota a maga önzését és szűklátókörűségét tovább is erőltetné avégett, hogy a maga kényelmét és dúlakodását állandósítsa. Ez a természet rendje elleni magatartás. A szegénység így nem tudna köztünk hajtóerővé és társadalmi emelkedések sarkalójává lenni, nem tudna a szükség kielégítésére folytonos munkát létrehozni. A tehetetlen önzés útját állaná annak, hogy az anyagi szegénység közös vállálásában egymás testvérei legyünk, s e testvéri összefogásban lelkünk bizalmát felfokozzuk.

Ez a testvériség az, amire emberi joga van a szegényeknek. Ha azokat az eddigi állami és közigazgatási rendszereket nézzük, melyek eddig Angliából és más nyugati államokból kiindulva, az úgynevezett „szegénységet” kialakították, feltűnik bennük az a jellemző vonás, hogy a szegényeket valami alsóbbrendű emberfajtaként kezelték, s ragályos betegként mintegy elkülönítették a többi társadalomtól. A szegényházak valami hasonló rangot jelentettek, mint a börtönök. A szegények ilyen alábecsülős és szegényelőkülönítésében nincs meg az a fölismerés, hogy tulajdonképpen mindnyájan szegények vagyunk, s mindnyájunk közös munkájával kell a köztünk levő nélkülözések állapotait kiegyenlítenünk. A munka cseréje az, amivel egymáson, mindnyájunkon segítenünk kell kölcsönösen. Munka az, amivel kényeret termelünk, amivel lakást építünk, amivel egymás megközelítésére utakat és forgalmi eszközöket létesítünk, s így nélkülözéseinket egymás között az egymás fölöslegeivel kipótoljuk. Erre való a munka, hogy egymásnak használjunk vele, s nem arra, hogy nyereséget halmozunk fel a mások munkájából.

A munkát munkáért cserélő lét-fenntartás joga a szegények további joga. S ez mindjárt magában foglalja a kötelezettséget is, hogy munkával tartozunk egymásnak. Nem lehet senki munkanélküli, mert folytonos tevékenységre mindig szükség van, hogy megélhessünk. Hogy mégis munkanélküliségbe kergetődnék egész tömegek, ez csak annak a következménye, mert a munkát egyesek csak akkor és ott akarják alkalmazni, ahol nyereséget hoz egy eddig gyűjtött jó módúság fenntartására. Ha a jó módúság lesz a cél, akkor sokszor válik a munka ilyen nyereségszámítás tárgyává, vásári áruvá, holott csupa lét-fenntartási erő van benne. Ha azonban a munkát a szegénység nélkülözéseinek eloszlására használják, akkor mindig lesz hely és cél, amire alkalmazni tudják. A szegények joga a

Laval merénylője De Gaulle hívének vallja magát

Darlan tengernagy neve is szerepel a kommunisták fekete listáján. Az angol sajtó ünnepli a versaillesi merényletet

Vichyből jelenti a Német TI.: Itteni körök jelentése szerint a Laval elleni merényletet kommunista részről nyilvánvalóan régóta tervezték és előkészítették. A kormány által beiktatott, de időszakonként törvénytelen úton megjelenő *Humanité* kommunista újság néhány nappal ezelőtt közölte azoknak a kormánytagoknak és politikai személyiségeknek fekete listáját, akiket kommunista részről el kell távolítani a jegyzék élén Laval és Deat állt. Szerepelt a listán Darlan tengernagy, Peyrouton volt belügyminiszter és több prefektus is. (MTI.)

Párizsból jelenti: (NTI.) Csütörtökön reggel kihallgatták Colettet, Laval merénylőjét. Bevallotta a vizsgálóbíró, hogy De Gaulle párt-híve. A francia rendőrség közvetlenül a merénylet után házkutatásokat

rendezett a kommunista és de gaulleista elemeknél. (MTI.)

Laval egészségi állapota kielégítő.

Amszterdamból jelenti a Német TI.: Az angol sajtó nemcsak hogy nem ítéli el a Laval és Deat ellen elkövetett merényletet, hanem a francia nép lelkiállapotának jeleként üdvözli. A Daily Mail azt írja, hogy a megsebesültek iránt kevesen éreznek rokonszenvet. A *News Chronicle* szerint a merénylet csak kezdet. (MTI.)

Párizsból jelenti a Német TI.: Mint a Versaillesben szerdán elkövetett merénylet sebesültjeinek állapotáról közlik, Laval egészségi állapota megnyugtató. Marcel Deat állapota azonban rosszabbodott. A további intézkedésig csak a családtagok látogathatják meg őket. Laval nyugodtan töltötte az éjszakát.

Osszeesküvés áll a versaillesi merénylet hátterében

Vichyből jelenti: (NTI.) Itteni politikai körökben rámutatnak arra, hogy a Laval és Deat ellen elkövetett merénylet az egész közvéleményben mély felháborodást keltett. A merénylet minősíthetetlen terrorcselekmény, amely megmutatta, hogy mennyire igaza volt a francia kormánynak, amikor széleskörű intézkedéseket tett a kommunizmus üzemelésének megszüntetésére. Rámutatnak arra, hogy a Párizsban szerdán négy terrorista ellen hozott halálos ítélet világosan bizonyítja, hogy a kormány beváltja ígéretét. (MTI.)

Genfből jelenti a Német TI.: A *La Suisse* című lap a Laval és Deat ellen elkövetett merényletről úgy értesült, hogy a két merénylet hátterében összeesküvés állt. (MTI.)

Cinikusan viselkedik Laval merénylője.

Párizsból jelenti a Bud. Tud.: Colette Pal a Laval és Deat ellen elkövetett merénylet tettese, éjjeli kihallgatásakor a vizsgálóbíró előtt ismét hangoztatta, hogy csupán azért jelentkezett a bolsevizmus elleni önkéntes csapatokba, hogy valamelyik francia személyiség ellen merényletet követhessen el. Lavalt azonnal felismerte azokról a képekről, amelyeket az újságok hoztak. Amikor a kapujában rálött, látta, hogy súlyosan megsebesült, de arról nem tudott, hogy Deatot is megsebesítette. A vizsgálóbíró előtt a merénylő közömbösen megjegyezte:

— Legalább kettőt intéztem el egyszerre.

A vizsgálóbíró megkérdezte, hogy miért választott ki célpontul francia

szegények köteletségében, az egymásért való testvériség és munka területén örökök megkapja a maga kielégítését. És akkor a szegénység és a túlgazdagság nem válik nyomor okozó és erkölcsi inséggé züllő két végletté.

embert és miért nem lőtt német tisztre.

— Miért löttem volna német tisztre, — hangzott a válasz. — A német tisztek Franciaországban csak a kötelességüket teljesítik.

Osszeírják a zsidókat Franciaországban.

Párizsból jelenti a Német TI.: A

Magyarország az újárendezett Európában megkapja az őt megillető helyet

Magyar számot adott ki a fasiszta olasz egyetemi hallgatók lapja, a *Könyv és a Karabély*.

Bizakodó jóleséssel megállapíthatjuk, hogy az új fasiszta generáció lekötötte magát a magyar igazság és törekvések mellett, amikor így ír:

Európa új és igazságos rendjében Magyarország megkapja az őt megillető helyet, azt a helyet, amelyet megérdemelt hűségéért és becsületességéért. Megérlette a real-politika a gyümölcsét. A

Duce Olaszországa mindenekelőtt a Fasiszta Párt nem felejt el a magyar kiállást. Éppen ezért, írja a lap, Magyarország számára az újárendezett Európában meg kell adni az őt megillető helyet.

A lap ezután foglalkozik Magyarország történelmi szerepével. Hangsúlyozza, hogy a germániség európai szerepe, valamint az olasz néo kultúra-újraéledése a magyar nemzet nagyságával és erejével volt összefüggésben.

Mi lesz a nagyváradi zsidó rádiókereskedőkkel?

Nagyvárad. Saját tud. A Magyar Lapok már részletesen ismertette a Postavezérgazgatóság rendeletét, melynek értelmében szeptember 1-től megvonják a zsidó kereskedők engedélyét a rádió forgalombahozatalára. Közben arról értesültünk, hogy a zsidó gyárak és érdekeltségek közbelépésével próbálkozások történtek a határidő kitolására, vagy olyan engedély megszerzésére, hogy a zsidó kereskedők továbbra is foglalkozhassanak javítással és szereléssel. Tudva azt, hogy ezek a kivételek fel-

tétlenül visszaélékre adnak alkalmat, úgy a határidő kitolására, mint a javítási munkálatok megengedésére vonatkozó kérelmet valószínűleg elutasítják.

A Postavezérgazgatóság rendelete több nagyváradi zsidó rádióüzletet is érint. Illetékes hatóságoknak szeptember 1-én szigorúan végre kell hajtaniuk a rendeletet. Nagyvárad magyar közönsége érdeklődéssel várja ezt. Lapunk mindenestre figyelemmel kíséri és beszámol az üdvös rendelet végrehajtásáról.

Pétain-kormány a franciaországi zsidók számának pontos megállapítása céljából elrendelte a zsidók összeírását. A francia statisztikai hivatal előzetes becslése szerint a zsidók száma Franciaország lakosságának három százalékára becsülhető. Mivel Franciaország lakosságának száma kerekén 42 millió, a zsidók száma megközelítőleg 1 millió kétszáz ezer. Ha az összeírás eredménye alatta marad ennek a számnak, azt jelenti, hogy sokan kibújtak a jelentkezési kötelezettség alól. Franciaországban a legutóbbi zsidó összeírás Napoleon idejében, 1808-ban volt. Akkor 46.663 zsidó volt Franciaországban 22 millió francia mellett. Alig egy évszázad alatt a zsidó lakosság igen elszaporodott. A zsidók szaporodása a francia lakosság szaporodását sokszorosan felülmulata. (MTI.)

Három halálos ítéletet hozott a francia különbíró.

Párizsból jelenti: (NTI.) A kommunisták szándékos rongálásai ellen tett francia kormányintézkedések során augusztus 22-i rendelettel létesített különbíró meghozta első ítéletét. Három embert halálra ítélték. A halálos ítéleteket csütörtökön reggel, mint illetékes francia részről közlik, végrehajtották. Hat további vádlottat életfogytiglani, illetve hét évi fegyházra és kettőt fegyházra ítélték. (MTI.)

A Humanité volt főszerkesztője a kommunista elítéltek között.

Az Uj Nemzedék írja: Párizsból közlik, hogy azok közt a kommunisták közt, akiket a rendkívüli törvényszék első ülésén ítélték el, szerepel Lucien Sampaix, a *Humanité* című kommunista lap volt főszerkesztője. A rendkívüli bíróság életfogytiglani kényszermunkára ítélte.

EGYRE VÁLSÁGOSABBÁ VÁLIK A VISZONY JAPÁN ÉS AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK KÖZÖTT

Küszöbön áll az északi szovjet erők teljes elvágása. — Két sziget kivételével egész Észak-Esztország német kézre került. — Ujabb tíz győzelmet aratott a magyar honvédlégierő

Roosevelt ismét elküldi személyes megbizottját a Vatikánba

Berlinből jelentik: (NTL.) A csütörtöki hadijelentés kiegészítéseként a Német Távíratok Iroda a következőkről értesült: A szovjet elleni fronton a Finn-öbölben a helyzet a döntés felé fordult. Német csapatoknak sikerült Oefel és Dagoer szigeteket kivéve Észak-Esztországnak eddig szovjet kézen volt részeit elfoglalni.

A küzdelem most Tallinért folyik. A Pétervári körüli szovjet térséget a német erők annyira összeszorították, hogy a német csapatok mindössze 50 kilométernyire vannak Szentpétervártól. Nagyjelentőségű döntések alakulnak ki, amelyeknek eredményeként az északi szovjet erők teljes elvágása várható. (MTI.)

Ankarából jelentik: (Stefani.) Az ankarai angol nagykövet szerdán este jegyzéket nyújtott át a török kor-

mánynak, amelyben kifejti az angol kormány álláspontját. A nagykövet részleteket közölt azokról a hadianyag szállítmányokról, amelyeket az Egyesült Államok a Közelkeletre szándékozik küldeni. (MTI.)

Rómából jelentik: (MTI.) A *Giornale d'Italia* csütörtöki vezércikkében megállapítja, hogy a kis és rosszszul felfegyverzett Irán kénytelen volt engedni óriási szomszédainak. Nincs kizárva azonban, hogy ebben az elhatározásában némi része volt egyes befolyásoknak. *A háboru most Közép-Ázsia felé tolódott el és a tengelyhatalmak haderőinek meg kell keresniük az ellenséget.*

Levélváltás Roosevelt és a japán miniszterelnök között

Rómából jelentik: (MTI.) Hivatalos jelentés szerint egyre válságosabbá válik egyrészt Japán, másrészt a Szovjetunió és az Egyesült Államok közötti kapcsolat. Az amerikai katonai bizottságnak kiküldése Kínába is kiélezte a helyzetet. Japán élesen tiltakozott Moszkvában és Washingtonban az amerikai hadianyagszállítás miatt, amely a japán vizeken keresztül történne. Az amerikai kato-

nai bizottság kiküldésével kapcsolatban megjegyzik, hogy ez újabb lépés az Egyesült Államok részéről Japán ellen. *Nomura* washingtoni japán nagykövet csütörtökön átnyújtotta az elnöknek a japán miniszterelnök levelét. Ezután megbeszélést folytatott az elnökkel és a külügyminiszterrel. Az elnök szintén levélben válaszol a japán miniszterelnöknek.

Mélyen benyomult a szovjet állásokba az ellenséget üldöző német haderő

Berlinből jelentik: (NTL.) Gornél a bolsevisták üldözése során augusztus 27-én a német haderő mélyen benyomult a szovjet állásokba és 2200 foglyot ejtett. A 22. szovjet hadsereg teljes megsemmisítése során ejtett foglyok száma 33060-ra emelkedett. Ezenfelül nagy mennyiségű hadiszert zsákmányoltak. A Dnyeper alsó folyásánál a német tüzéség jól irányzott tüzéségi tüzellel egy monitort és egy csatahajót elsüllyesztettek. A revali térségben augusztus 27-én egy szovjet kereskedelmi gőzöst elsüllyesztettek. Reval

térségében a német tüzéség eredményesen tűz alá vett egy szovjet páncélvonatot. A keleti arcvonal középső részén augusztus 27-én német csapatok helyi harcokban több mint ezer foglyot ejtettek. Ugyanezen a szakaszon 15 szovjet páncélkocsit megsemmisítettek és 29 löveget zsákmányoltak. Az Ilmen-tóttól délre német csapatok támadást intéztek szovjet erők ellen. A szovjet katonák elmenekültek. A német csapatok nagy mennyiségű fegyvert, löveget és lőszeret zsákmányoltak. (MTI.)

Légierőnk újabb tíz győzelme

A Magyar Távíratok Iroda jelenti: Az ukrain hadműveletekkel kapcsolatban magyar katonai körökben ismét tartózkodók. Csapán annak megállapítására szorítkoznak, hogy a szövetséges csapatok megint kibővítették sikereiket és a hadműveletek a várakozásoknak megfelelően alakulnak. Az ellenség sok helyen ellentámadásokkal, harcokos kötelékek bevetésével és légitvekenységgel próbálták végetvetni a szövetséges erők további térnyerésének. Bár évégből igen súlyos áldozatokat hoztak, eredményeket nem értek el. A honvéd légierő újabb tíz győzelmet aratott. Egy gépünk nem tért vissza.

Berlinből jelentik: (NTL.) Augusztus 27-én a Finn-öbölben bombatalálattal súlyosan megrongált a német

légierő egy háromezer tonnás kereskedelmi hajót. A Reval elleni támadás során német bombatalálatok értek egy szovjet rombolót és egy négyezer tonnás szovjet hajót. A keleti arcvonal legészakibb szakaszán a német gépek bombázták szovjet csapatösszevonásokat és a Jeges-tenger partvidéke mentén megrongáltak két hajót kétezer tonnával. Német harci gépek augusztus 27-én Dél-Ukrajnában a Dnyepertől keletre sikeresen bombázták mindenfajta bombával egy lőszergyárat. Három hatalmas robbanás mutatja a találatot. A német légierő augusztus 27-én 17 páncélkocsit és 259 teherkocsit semmisített meg. A brjenszki, igovi és csernigovi vasútvonal ellen intézett támadás során 103 teherkocsit megsemmisítettek a német gépek. (MTI.)

Olasz repülőgépek támadása angol hajóegységek ellen

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 450 közleménye: A szerdai nap folyamán a tengely légierője heves támadásokat intézett Tobruk ellen. Olasz vadászok kíséretében erős olasz és német kötelékek bombázták a kikötő és egyéb berendezéseket. Siddi el Barraninál

német gépek lelőttek két ellenséges gépet. Olasz gépek a dzsarabubi óázisnál ellenséges állásokat bombáztak. A szárazföldi arcvonalon élénk tüzéségi és járőr tevékenység volt. Az angol légierő támadást intézett Tripoli és Benghazai ellen. Kelet-Afrikában csapataink szívós ellenállást fejtettek ki Uolchefti szakaszán az ellenség támadásaival szemben. Olasz gépek a Földközi-tengeren megtámadtak két angol hajóegységet. Egy gép nem tért vissza támaszpontjára. (MTI.)

Fotokópiáját

percek alatt
REVUE FOTO
készíti
Rákóczi-ut 3. Hevman udvar

Menzies nem hajlandó képviselni Ausztráliát az angol háborus kabinetben

Amszterdamból jelentik: (NTL.) A *Reuter* Iroda melbournei jelentése szerint *Menzies* ausztráliai miniszterelnök lemondott. Az ausztráliai párt és a parasztpárt közös ülésén *Meddett* egyhangulag megválasztották miniszterelnöknek. (MTI.)

Ottavából jelentik: (NTL.) A *Reuter* Iroda hivatalosan jelenti, hogy *Menzies* ausztráliai miniszterelnök nem megy Londonba és így nem fogja képviselni Ausztráliát a háborus

kabinetben. *Menzies* közölte az ausztráliai kormányral, hogy nem óhajtja ezt a tisztséget betölteni és azt még akkor sem fogadná el, ha az ausztráliai kormány egyhangulag kérné fel rá. (MTI.)

Washingtonból jelentik: (NTL.) *Hull* külügyminiszter közölte, hogy az elnök személyes megbizottja a Vatikánban a legközelebb megint Rómába utazik. (MTI.)

London elégedetlen a moszkvai értekezlet késedelmeskedése miatt

Stockholmból jelentik: (NTL.) *Nya Dagligh Allehanda* jelentése szerint Londonban elégedetlenséget keltett a moszkvai értekezlettel kapcsolatos késedelem. Londoni kormánykörökben azon a nézeten vannak, hogy addig nagyon keveset lehet tenni, míg Washington nem közli elhatározásait az értekezlettel kapcsolatban. Lehetségesnek tartják, hogy Edent küldik Moszkvába Beaverbrookkal együtt. (MTI.)

Washingtonból jelentik: (Stefani.) Az *Associated Press* jelentése szerint a kanadai miniszterelnököt az Angliában állomásozó kanadai csapatok

kifütyölték, midőn szemlét tartott. A katonák panaszkodnak, hogy több mint 20 hónapja nem látták családjukat. (MTI.)

Washingtonból jelentik: (NTL.) Az *Associated Press* szerint az amerikai közölte, hogy 21 amerikai állam csütörtökön elhatározta, hogy az összes külföldi hajókat, amelyek a háboru következtében az amerikai kikötőkben vannak, szolgálatba állítja. A bizottság közölte, hogy az illetékes államok az igénybevételért bizonyos ellenértéket kapnak. (MTI.)

Délamerikai lap véleménye Churchill legutóbbi rádióbeszedeiről

A délamerikai *Gazeta Noticias* Churchill legutóbbi beszédével foglalkozva, a többi között a következőket írja:

Hogyan lehet összeegyeztetni a brit miniszterelnöknek a keresztény katonákhoz intézett felhívását azzal, hogy az angolszások annakidején kiátkozták az istenellenes szovjetországot és romlósaikat? Nem lehet, mint Churchill tette, a katonáknak

azt mondani: „Előre keresztény katonák!” — amikor az ellentáborban olyan országok vannak, mint Olaszország, a katolicizmus évszázados székhelye. (MTI.)

Athénből jelentik: (NTL.) Kairóból jelentik, hogy az egyiptomi katonai hatóságok legutóbbi rendelete értelmében a brit csapatok kivétel nélkül minden egyiptomi faluban és városban állomásozhatnak. (MTI.)

December 31: a légoltalmi cikkek beszerzésének határideje

— A Légoltalmi Liga közleménye —

A Légoltalmi Liga nagyváradai csoportja közli: A Légoltalmi Liga nagyváradai csoport fáradhatatlan munkája következtében elkészültek már egyes városrészekben a háztulajdonosok által beadott adatok és a 104.000/eln. 35. 1941. sz. H. M. rendelet alapján a kimutatások, mely szerint az egyes háztulajdonosok értesítést kapnak polgármesterei határozat alakjában arról, hogy a tulajdonukat képező lakóházban milyen légoltalmi felszerelést milyen határidőre kötelesek beszerezni.

Ezzel kapcsolatosan értesítjük a háztulajdonosokat, hogy városunkban ezideig még nem lehet légoltalmi felszereléseket vásárolni, de rövidesen be lehet szerezni mindent a LL-megbizottjánál, amit annakidején újságban is fogunk közölni. Addig azonban, ha valaki a felszereléseket, vagy azoknak egy részét akarja beszerezni, a Légoltalmi Liga hivatalában felvilágosítást kaphat, hogy Budapesten mely cégektől igényelheti ezen légo cikkeket. A beszerzésnek a határideje — kivéve az elsőfőtő anyagokat és a riasztó eszközt, melynek határideje ez év szeptember elseje — 1941. évi december 31-e. Tehát lesz ideje a beszerzésre azoknak a háztulajdonosoknak is, akik későbbben fogják megkapni a fentemlített határozatot.

HÁZPARANCSNOKOK KINEVEZÉSE

E határozattal egyidőben kézbesítik ki a házparancsnokok és helyettesek kinevezéséről szóló határozatot is. Kérjük ez alkalommal ismételtelen a házparancsnokokat és azok helyetteseit, hogy feladatukat lelkiismeretes komolysággal és hazafias lelkesedéssel lássák el és igyekezzenek a házban, házcsoporthban lakók között is az önvédelem szempontjából szükséges figyelmet és rendet fenntartani.

BÜNTETŐ RENDELKEZÉSEK

Hogy mi a feladata a ház, házcsoporth légó. őrség parancsnokának és helyetteseknek, azt a szeptember folyamán meginduló ház légó. őrség parancsnokképző tanfolyamok alkalmával fogják részletesen megtanulni és elsajátítani a parancsnokok és helyettesek. A tanfolyamra behívó határozatokat is részben már kikézbiztítottuk, itt kell felhívni a figyelmet a határozatban közölt büntető rendelkezésekre, amelyeket a legszigorúbban fogunk végrehajtani azok ellen, akik kibúvót akarnak keresni kötelességük ellátása alól. Vonatkozik ez azokra a háztulajdonosokra is, akik nem akarják a kikézbiztítésért járó térítést befizetni. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy azok a háztulajdonosok, akik nincsenek sem parancsnokoknak, sem helyetteseknek jelölve, csak a tértét tartoznak megfizetni, — tanfolyamokat nem kell hallgatniok, — még pedig házaként illetve házcsoporthként 6—6 pengőt.

Ezt az összeget az önálló ház egyedül fizeti, míg a házcsoporthban lévő házaknál a házparancsnok egyenlő részben szedi be a háztulajdonosoktól, vagy azok küldik el neki és aztán egy összegben hozza be a parancsnok a Légoltalmi Liga hivatalos helyiségébe.

Példának hozzuk fel, hogy olyan házcsoporth, amely 3 házból áll, fejenként 2—2 pengőt fizet, ahol 6 házból áll a házcsoporth, fejenként 1—1 pengőt fizetnek a háztulajdonosok stb. függetlenül a határozatban megjelölt százalékos hozzájárulástól, amely csak a légó-felszerelések beszerzésére vonatkozik. Mivel azonban a parancsnok és helyettesek kikézbiztítésével a házak egyformán részesülnek az önvédelem megszervezésének előnyeiben, méltányos, hogy a hat pengő befizetéséhez egyformán járuljanak hozzá.

Felkérjük tehát a parancsnokokat, hogy amint a kinevezésüket és tanfolyamra behívó határozatot megkapják, haladéktalanul járjanak el, hogy a háztulajdonosok a rájuk eső összeget odaadják és így a Légoltalmi Ligába a 6 pengőt behozhassák, ahol csak 6 pengőről szóló nyugtát kapnak, melyet a tanfolyam kezdetén fel kell mutatni.

Ha valamelyik háztulajdonos vonakodna a ráeső összeget megfizetni,

azt azonnal jelenteni kell, hogy elene az eljárást megindíthassuk,

mert a rendelet értelmében, ameddig a kikézbiztési díj, vagyis a 6 pengő nincsen befizetve a parancsnok és helyettesek a tanfolyamot nem hallgathatják, vagyis a ház, vagy házcsoporth egyidőre kiesik az önvédelmi megszervezésből. A befizetett 6 pengővel a Légoltalmi Liga nagyváradai csoportjának el kell számolni haladéktalanul a Légoltalmi Liga Országos Elnökségéig. Így ezen összeg befizetése alól sem tagok, sem havi hozzájárulást fizetők nem mentesíthetők.

Felhívjuk egyúttal a figyelmet arra, hogy a napokban megindul a mérnöki hivatalból kiküldött műszaki tisztségviselők által az önálló házakban a szükség-óvóhelyek kijelölése, amikor is a hivatalos közegeknek a ház pincéjét meg kell mutatni és a szükséges felvilágosításban részesíteni őket.

Ezúton hívjuk fel ismételtelen azokat a háztulajdonosokat, akik még a lakóházukról légoltalmi nyilvántartó lapot nem állítottak ki, hogy a Légoltalmi Liga (Rákóczi-út 13. I. em.) hivatalos helyiségében haladéktalanul igényeljék azokat a saját érdekükben és a város érdekében, ne hátráltassák és nehezteljenek meg a Légoltalmi Ligának amúgy is igen nehéz munkáját.

A vasutasság ünnepe a felszabadulás napján

Munkásjóléti intézményeket létesít az alműhely főnöksége

A MÁV alkalmazottai szeptember 6-át, mindannyiunk felejthetetlen ünnepét méltóképpen kívánják megünnepelni. Szeptember 6-án pontosan 19.30 órai kezdettel táncos egybekötött műsoros estélyt rendeznek az alműhely gyönyörűen átalakított dísztermében.

Ezen a magas színvonalon mozgó estélyen az ünnepi beszédet vitéz Tarján Jenő főmérnök, alműhelyfőnök mondja. „A vasutasság szerepe a felszabadulás első éveiben” címmel tart előadást Orbán Ferenc főintéző állomásfőnök. Ez alkalommal fog bemutatkozni a vasútaszenekar is és az alműhely dalárdája Kovács Győző karnagy vezetése alatt. A vasútas műkedvelő gárda részleteket ad elő a „Gyergyói bál” című operettből. Acher Jakab rendező irányítása mellett a műsor ismertetésére még visszatérünk.

Értesüléseink szerint az alműhely főnöksége a bevonulási évfordulóra

hatalmas átalakításokat végeztet. Áthelyezteti a műhely bejáratát a repülőhíd mellé és itt, az új bejáratnál egy ritka szépségű székely kaput épít, ami városunknak is díszére fog válni. A székely kapu kifaragását és elkészítését a munkások önként vállalták a hivatalos munkaidő után. A székely kapu felavatása 5-én lesz, a munkaidő befejezése után, háziünnepség keretében.

Munkás jóléti intézmények létesítését is előkészítette az alműhely főnöksége, nevezetesen ebédlő és korszerű mosdó és fürdő építését. Ezek a nagyszabású építkezések azonban csak későbbi feladatok. Ismerve azonban az alműhely főnökének, vitéz Tarján Jenő főmérnöknek és helyettesének Keresztény Lajos főmérnöknek munkásaik iránt tanúsított atyaiszeretetét és akadályt nem ismerő munkásságát, úgy hisszük, hogy ezek az új intézmények se fognak sokáig várni magukra

Hétfőtől kezdve már félárban utazhatnak Budapestre az Őszi Vásár látogatói

A városligeti Iparcsarnok előtt pavillonsor épült az idei Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár hatalmasra növekedett kiállítási anyaga befogadására. Még most, ugyyszólván a legutolsó percben is bővült a kiállítási rész, még pedig olyan anyaggal, amely kétségkívül országos érdeklődést kelt majd. Az utazási igazolványokat már országsszerte árusítják. Akinek ilyen igazolványa van, az már hétfőn, szeptember 1-ének 0 órájától utazhat félárban Budapestre, úgy azonban, hogy oda legkésőbb szeptember 15-én déli 12 óráig meg kell érkeznie. A visszautazásra a kedvezmény Budapestről

indulva, szeptember 4-én déli 12 óráig érvényes és szeptember 20-ig tar, akként, hogy 20-ikán 24 óráig meg kell érkezni a kiindulási állomásra. A vásár szeptember 4-én nyílik meg és 15-én este 7 órakor zárul.

Nagyvárad

thj. város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2. —

Vanek József negyvenéves művészi jubileuma

Szinte el sem akarjuk hinni, hogy így van: Vanek József, a bo-szorkányos ügyességű karikaturista negyvenéves művészi jubileumát ünnepli. Csak nemrégiben járt Nagyváradon, ahol tömérdek pompás, kacagtatóan jellemző karikaturát készített, s fiatalos mozgékonyága, gyors keze nem a negyvenéves művészkedő rajzolóra vallottak. Mégis úgy van, hogy Vanek mester jubil: s a Magyar Képzőművészek Országos Szövetsége keretében üli meg művészi pályára lépésének negyvenedik évfordulóját. Vanek mestert országsszerte szeretettel ünneplik ebből az alkalomból. Hiszen csaknem mindenütt megfordult és ahol rajzolt egy-két karikaturát, ott csak kedves, derűs perceket szerzett és lebilincselően kedves egyéniségének is csak kellemes emléket hagyta maga után. Egyébként Vanek József, mint komoly arcképfestő is értékeseket alkotott. Megfestette Horthy Miklós kormányzó urunk arcképét és megörökített komoly rajzban, de karikaturában is, Hitler kancellárt is. Jubileuma alkalmából szívből jövő szerencsekívánatainkat küldjük Vanek mesternek mi is.

ISKOLÁINK

A SZENT LÁSZLÓ GIMNÁZIUM IGAZGATÓSÁGA FELSZÓLÍTJA összes Nagyváradon tartózkodó tanulóit, hogy folyó hó 30-án délután 5 órakor jelenjenek meg az iskolában imakönyvvel együtt, ahonnan a római katolikus székesegyházba és a körösparti református templomba mennek és résztvesznek a bécsi döntés napján tartandó hálaadó istentiszteleten.

GR. BUNSZVIK TERÉZ M. KIR. ALL. KISDEDŐVÖNŐKÉPZŐBEN, a visszacsatolt erdélyiek számára rendezett első magyar pedagógiai továbbképző tanfolyam véget ért. Ez uton mondunk köszönetet azoknak, akik hozzásegítettek, s azoknak, kik tudásukkal, odaadó munkával lehetővé tették, hogy drága népünk ifjú nemzedékét céltudatosabban nevelhessük egy szebb, jobb magyar jövőre. A székesfővárosi óvodák látogatásával kapcsolatban halálával tartozunk halacsai Morvay Emiliának, a mintaóvoda óvónőjének, aki kiváló szaktudással, pályája iránti rajongó szeretettel végzi feladatát. Fáradhatatlan buzgalma mintaképünk lesz pályánk végéig.

Egy nagyváradai óvónő.

TÖBB ÚJ ISKOLÁT ÉPÍTENEK A MURASZOMBATI JÁRÁSBAN. A Magyar Tudósító jelentí: A napokban a kultuszminiszterium megbízottjai szemlét tartottak a muraszombati járás iskoláiban, ahol egyúttal tanulmányozták a visszatért terület iskolaiügyét. A bizottság megállapította, hogy a járás területén több új iskola építése szükséges, erről előterjesztést is tettek fölfőtes hatóságainak, ahol már meg is történtek az intézkedések az új iskolák építésének haladéktalan megkezdése tárgyában.

Beiratások a Városi Zeneiskolába

A nagyváradai Városi Zeneiskolában (Szaniszló-utca 18.) a beiratások szeptember elsején kezdődnek és naponta d. e. 10—2 és délután 4—7 óra között történnek a létszám tanszakonkénti beteltéig. Beirattási díj egy évre öt pengő. Tandíj a zeneszerző, magánének, zongora, orgona, harmonium, hegedű, mélyhegedű és gordonka főtanszakon havi 10 pengő. A gondonnak, az összes fuvóhangszereknek, valamint a 7 éven aluliak játékos iskolájának díja havi 5 pengő. A melléktanszakok (közöttük a kötelező elmélet-oktatás) díjtalanok. Ha azonban valaki csak melléktanszakra iratkozik be, annak díja havi 4 pengő. A rendszeres növendékek testvérei féltandíjmentességet élveznek. Szegénysorsu, tehetséges növendékek tandíjkedvezményért, vagy ösztöndíjért folyamodhatnak. A vidékről bejárók vasúti kedvezményben részesülnek. Felnőttek számára külön esti tanfolyam. A beiratkozottak osztályokba sorolása, ideiglenes órabeosztása, szaktanárokhöz utalása stb. szeptember 5-ikén lesz, mindenki számára e napnak abban a szakában, amelyikre tanórát helyezni akarja. Ezen a napon az iskola irodája sem beiratkozókat, sem érdeklődőket nem fogad. Az őszi magánvizsgálatokra vonatkozó és egyéb felvilágosítást hétköznaponként, a fentjezett órákban nyújt az igazgatóság.

Kolozsváron egyperces munkabeszüntetéssel ünneplik meg a bécsi döntés évfordulóját

Kolozsvárról jelentik: A város polgármestere a következő rendkívül meglehangú felhívást bocsátotta ki: 1940 AUGUSZTUS 30.

Polgárok! Egy évvel ezelőtt, délután fél négy órakor ezen a napon adta tudtára mindenkinek a magyar rádió, hogy a bécsi döntés felbontotta a 22 évvel ezelőtt méltatlanul reánk mért igazságtalan békeparancsot.

Most, amikor ugyanebben az időben megszólalnak a harangok, álljunk meg és egy percre hagyjuk félbe munkánkat, hogy emlékezzünk.

Emlékezzünk arra, hogy él feleltünk az isteni igazságszolgáltatás!

Kolozsvár, 1941 augusztus 26.

KELEDY sk. polgármester

A Baross-személyazonosság igazolványok kiállítása

Több Baross-fiók részéről felmerült az a kérdés, hogy vidéki szervezetek kiállíthatnak-e tagjaik részére Baross személyazonossági igazolványokat.

Minden téves értelmezés elkerülése végett közöljük, hogy Baross Szövetségi igazolványok kiállítására kizárólag a Szövetség központja jogosult.

Tagok részére vidéki fiókok vezetője által esetleg kiállított Baross-tagsági igazolványokat azonnal be kell vonni. **Központi Elnökség.**

Vidékre költöztetik azokat, akiket Nagyvárad nélkülözhet

Felparcellázzák a nagylakásokat. Rekvirálás következik, ha a háztulajdonosok nem alkalmazkodnak az új helyzethez

Dr Soós István polgármester a nagyváradai háztulajdonosok szövetségének elnökségével megbeszélést folytatott, hogy az ősz folyamán városunkba érkező hivatalnokai és tisztái családok lakásának biztosítását hatósági igénybevétel nélkül megkíséreljék.

Az államérdekből Nagyváradra helyezett tisztak, tisztviselők és családjaik elhelyezése parancsoló szükség és amennyiben ez lakásfelkínalások által nem történik meg, úgy a hatósági igénybevétel oly mértékével kell számolni, hogy a nagyobb lakásokból nemcsak több szoba teljeseen, de a mellékhelyiségek, (konyha, fürdőszoba stb.) is közös használatra igénybe fognak vétetni. Ezenkívül felülvizsgálják mindenkinek az itt tartózkodási jogosultságát, mivel vannak olyan városi lakók is, akik a köz érdekében hasznos munkát nem fejtenek ki s akik vidéken is elhelyezkedhetnek.

Eddig körülbelül 40—50 lakásra van szükség, melynek egy kis részét a polgármester a városi lakásokban ezidőszámtal elhelyezett közhivataloknak átköltöztetése által szerzi meg. A szükségelt lakások nagyobb részének megszerzése rekquirálás által fog a legrovidebb időn belül megtörténni, ha a város polgársága ehhez megfelelő számú lakás felkínalásával a hatóságot nem segíti.

Számos olyan család él városunkban, amelyik részint kisebb lakásba költözés, részint a szülők és a külön lakást elfoglaló családok gyermeke

egy lakásba költözése által lakrészt vagy egész lakást is átadhat.

Vannak családok foglalkozás nélkül, melyek lakásbőségben levő kisebb vidéki városban, esetleg falun vagy saját birtokukon elhelyezkedhetnek.

A polgármester a Háztulajdonosok Szövetségével együtt hívja fel a város érdekelt háztulajdonosait és lakóit, hogy a mai komoly idők szavát megértve, a nélkülözhető lakásokat és lakrészeket bérbeadásra ajánlják fel.

A Háztulajdonosok Szövetségének elnöksége a bejelentéseket előjegyzésbe veszi, e kérdésben tanácsos bármilyen rendelkezésére áll, igyekszik kielégítő és méltányos egyezségeket létrehozni a tulajdonos és az új bérlet között, hogy úgy a város vezetőségét, mint lakosságát és háztulajdonosait a lakásoknak kényszerigénybe vételének súlyos kellemetlenségeitől megkímélje.

Végül felhívjuk az összes háztulajdonosokat, akiknek tudomása van elhagyott román házakról, vagy lakásokról, esetleg olyan lakásokról, ahová törvénytelenül telepedett be valaki, szíveskedjék ezen körülményt haladéktalanul akár a Háztulajdonosok Szövetségénél, akár a városházán (I. em. gazd. ü. o.) szóval, vagy írásban haladéktalanul jelenteni.

A Nagyváradai Háztulajdonosok Szövetségének hivatalos helyisége gr. Teleki Pál-utca 2. sz. alatt van.

A Nagyváradai Háztulajdonosok Szövetségének nevében:

Közszeghy József, elnök.

Felvételek átjegyzések a nagyváradai Orvosi Kamarában

A Hivatalos Lap közli, hogy a nagyváradai Orvosi Kamara választmányja a kamarai tagok sorába felvette dr Amár Vendel (Felsővisó), dr Varga Gyula (Koltó), dr Demján Atanáz (Nagykároly), dr Lengyel Endre (Szinérváralja), dr Dolinay Mária (Nagyszöllős), dr Gödri Ernő (Máramarosziget).

A kassai orvosi kamara területének újjárendezése folytán átjegyezte: Berger Mór (Nagyszöllős), dr Puskás Elemér (Szalárd), dr Josiszovits Ignác (Nagyszöllős), dr Arvay Sándor (Máramarosziget), dr Irsa Ferenc László (Máramarosziget), dr Mikulánecz István (Nagyszöllős), dr Ambros István (Királyháza), dr Kitzreiber János (Székelyhid), dr Nagy Dezső (Nagyszöllős), dr Szelényi Béla (Aknaszlatina), dr Freilid István (Tiszaujlak), dr Szakács János (Nagyszöllős), dr Komlóssy Péter (Tiszapéterfalva), dr Tömösközy Lenke (Nagyszöllős), dr Berkó Lajos (Técső), dr Bakó Sándor (Nagyszöllős), dr Kellner Ábrahám (Nagyszöllős), dr Csák Béla (Visk), dr Hegedüs István (Técső), dr Kocsiczki Lajos (Nagyszöllős), dr Király József (Feketeardó), dr Gruber Erzsébet (Drucker Józsefné (Nagyszöllős), dr Groszman Herman (Visk), dr Zalcberg Lija Ráth Mózesné (Técső), dr Putz Jenő (Feketeardó), dr Rosenbeck Dávid (Tekeháza), dr

Szentpály Benjámín (Nagyszöllős), dr Füzesi József (Szöllősvégárdó), dr Szabó Dániel (Nagyszöllős), dr Rosner Herman (Tiszaujlak), dr Bergman Samu (Aknaszlatina), dr Weisz Lajos (Nagyszöllős), dr Lézman Jenő (Nagyszöllős), dr Szalpéter Nahman (Faluszlatina), dr Grünberger Sándor (Visk), dr Sternberg Illés (Királyháza), dr Steiner Jenő (Nagyszöllős), dr Schwartz Henrik (Tiszapéterfalva), dr Grünstein Lajos (Técső), dr Kellerman Nándor (Técső), dr Rosenfeld András (Tiszaujlak), dr Komlós (Baruch) Béla (Nagypéleske), dr Szpessy Barna (Csenger), dr Berényi Antal (Kápolnokmonostor), dr Szőnyi Gyula (Nagyvárad), dr Vajda Ákos (Máramarosziget).

A budapesti Orvosi Kamarából átjegyezték: dr Gyórfy Boldizsár (Élesd), dr Florkievicz József (Máramarosziget), dr Kovács Vilmos (Nagyvárad), dr tolnai Vosinski János (Nagyvárad).

A kecskeméti orvosi kamarából átjegyezték: dr Szántó István János (Borsa), dr Penkert Mihály (Nagyvárad), dr Német Zoltán (Batiz), dr vitéz Szentmihályi Lajos (Felsővisó).

A debreceni orvosi kamarától átjegyezték: dr Ollé József (Máramarosziget), dr Kneppo Dezső (Máramarosziget), dr Horvát Margit dr Karossa Pfeiffer Józsefné (Márama-

rossziget) és dr Szücs László (Bihar-diószeg).

A szegedi Orvosi Kamarából átjegyezték: dr Biró Lajos (Halmf), dr Kassay Dezső (Nagyvárad), dr Szász Sándor (Szatmárnémeti), dr Veukei (Wlasics) Tibor (Szatmárnémeti), dr Tekulics Jenő (Nagyvárad), dr Vajda István (Margitta).

A szombathelyi Orvosi Kamarából átjegyezték: dr Fazekas Bélát (Lázári)

Átjegyzés folytán törölték: dr Füzési (Freller) Miklós (Huszt), dr Horváth Károly (Ökörmező), dr Kecse Tibor (Huszt), dr Bálint János (Biharnagybajom), dr Szakács Béla (Kolozsvár), dr Varga István (Dés), dr Balla János (Szamosújvár), dr Németh Béla (Mosonmagyaróvár), dr Helesfai Sándor (Csór), dr Vajda László (Marcali), dr Bárdossy Béla (Marosvásárhely), dr Kovács Pál (Buják), dr Tóth Ernő (Kecskemét), dr Áron Béla (Nyíregyháza), dr Kormos Árpád (Pétersvára), dr Henter Kálmán (Kolozsvár), dr Bodolay István (Kolozsvár), dr Arvay Imre (Miskolc), dr Szák János (Szeged) és dr Szigyártó Gábor (Marosvásárhely).

A nagyváradai löverseny műsorszámai

Nagyvárad. Saját tud. A napokban számoltunk be arról, hogy Nagyváradon az Urlovasok Szövetségére a kaotnaság támogatásával nagyszabású löversenyt rendez. Abban a helyzetben vagyunk, hogy először számolhatunk be a nagyérdeművel várt verseny műsoráról.

A versenynapon két gátverseny, két akadályverseny és öt síkverseny lesz, amelyek közül az egyik hőlgyverseny és egy másik sorsolási verseny.

A sorsolási versenybe a legjobb lovat a közönség között kisorsolják és így a közönség közül bárki részese lehet abba a szerencsésbe, hogy istálló-tulajdonos lehet.

A versenyek színhelye a Bóné-kut mellett régi löversenypálya. A versenypálya mellett autópark is lesz. A részletes műsor rövidesen megjelent.

Pályázat a kolozsvári egyetem diákvédő irodája útján való ellátásra

Nagyvárad város közművelődési és szociálpolitikai ügyosztálya a 27.633—1941. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Pályázati hirdetmény. Nagyvárad város pályázatot hirdet a kolozsvári m. kir. Ferenc József tudományegyetemre két főiskolai hallgatónak diákvédő iroda útján való ellátására.

A pályázat feltételei: 1. Nagyvárad illetőség; 2. Jó előmenetel; 3. Szegénysors; 4. Kolozsvári egyetemre való beiratkozás igazolása. A pályázat feltételei hivatalos okmányokkal igazolandók.

A pályázat határideje 1941. szeptember 9-ike.

A kérelmek a városháza II. emelet, 31-es számú szobában nyújtandók be, ahol az érdekeltek a pályázatra vonatkozólag bővebb felvilágosításokat is nyerhetnek.

Nagyvárad, 1941. augusztus hó 26. Dr. Gyapay s. k. h. polgármester.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Bevárosi mozgóban

Broadway melody 1940

Pazar kiállítás, soha nem látott attrakciók filmje.

Elenor Powell, Fred Astaire, Georg Murphy.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1

A leányvári boszorkány

Szerelem, virtus, diákcsiny.

Lovik Károly kitűnő regényének filmváltozata.

Pótkép, Híradó.

Előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Apolló filmszínházban

Lázár Mária, Jávor és Szelezky Zita

Pusztai szél

Műsoron kívül: Stan és Pan 2 felvonásos burleskje Hamvazószerda.

Kiállítást rendez a hadimúzeum a visszatért területek emlékeiből

Nagyvárad város polgármestere a közönségnek, valamint a hivatalok és az intézmények tudomására hozza a következőket: Budapesten a m. kir. Hadimúzeum, az 1938—1941 évi történelmi események katonai vonatkozású tárgyából folyó év október havában külön kiállítást rendez.

Ennek keretében módot nyújt arra, hogy hivatalok, intézmények és magánosok birtokában lévő felvidéki, kárpátaljai, erdélyi és délvidéki katonai tárgyaikat, személyi emlékeiket stb. szintén kiállíthassák.

Felkérletnek tehát a felszabadult városok, helységek vezetőségei, a múzeumok és levéltárak, szobrászok és festőművészek, írók és újságírók, valamint a magángyűjtők, hogy a fent említett eseményekkel kapcsolatos katonai tárgyakat, művészi, írói, cikkírói alkotásaikat, fénykép- és hangfelvételeiket stb. a Hadimúzeummal együtt állítsák ki.

A Hadimúzeum kiállításán való részvételi szándékot a tárgyak stb. jegyzékével együtt folyó év szeptember hó 1-ig a Hadimúzeum címére (Vár, Gróf Bethlen István bástya sántány 40.) küldjék be.

A kiállítás megnyitásának időpontját külön közöljük.

Adakozások a 37-es és 139-es emlékműre

(Folytatás). Pecz Imre Komádi 2, özv. Papp Mártonné hegyközkovácsi 1, Pataki Balázs Nagyvárad 2, Posta Sándor Bály 10, Rupner József Nagyvárad 2, Rozenberg Márton Nagyvárad 15, Rozenberg Sámuel 3, Simon tanító Ihász 1, Simion Izsó Nagyatád 1, Solymsi Lajos Komádi 1, Sinyi Lajos Kismarja 2, Spreng Ferenc Nagyvárad 2, Sperengy Márton Komádi 1, Sepsy János Hegyközkovácsi 1, Sujánszki Zsigmond Hegyközkovácsi 2, vitéz Soltz Béla Krechowcey Kőszeg 50, Schönweisz Jakab Jenő dr. Kolozsvár 2, Schmidh Sárvári Ujpalota 3, Stern Adolf Eled 2, Szabó László Komádi 1, Sturz Antal Jádremete 3, Szikszai István Jádremete 5, Szabó I. Nagyvárad 2, K. Szabó Ferenc Karcag 2, Szabó Sándor Nagyvárad 2, Szerényi Hekler Miklós Nagyvárad 3, Szabó Lajos Hegyközkovácsi 3, Szabó Károly Karcag 5, K. Szabó László Hegyközkovácsi 1, K. Szabó Ferenc Hegyközkovácsi 2, Szabó Sándor Nagyvárad 2, Szilágyi János Nagyvárad 2, Szabó János felsőházi tag Nagyvárad 3, Trener János Nagyvárad 3, Tóth Gyula és társa Nagyvárad 5, Tiszthelyesi 10.—III. zászlóalj Karcag 12.50, Tarkovics Gábor Hegyközkovácsi 1, Tollas István Budapest 1, Theisz Péter Ujpalota 3, Tassy Lajos Nagyvárad 3, Ungi János Nagyvárad 2, Ungvári Imre Hegyközkovácsi 3, Ujvárosi János Hegyközkovácsi 1, özv. Urj Zsigmondné 1, Várjon Béla Budapest 30, Varga Lajos Bihar 1, Várdi Gyula Nagyvárad 1, Vinai István Komádi 2, Weisz József Szolyva 10, Weinberger Lőrincz Pelbárhida 5. (Folytatjuk.)

Kávéházakban és vendéglőkben kérjék Magyar Lapok-at.

GAZDASÁGI ÉLET**Megállapították a leltározott textilárak eladási árát**

Jelentettük már, hogy a ki nem jelölt textilnagykereskedők raktárait leltározott árukészletek értékesítésénél csupán a beszerzési árak jöhetnek számításba. Az árkormánybiztoság most megállapította azt a többletet, amelyet a beszerzési árhoz még hozzá lehet számítani. Ez négy százalékig terjed. Az ez év június eleje után vásárolt árucikkért a többlet egy százalék. A június elseje előtt vásárolt készleteknél azonban már különbséget tesznek az egyes árunemek között. Így gyapjú-, selyem- és pamutárúnál az alkalmazható többlet 2—3 százalék, kötött és konfekcionált áruknál 3—4 százalék.

Felülvizsgálják a bizományosi iparigazolványokat is

Az elsőfoku iparhatóságok a tavaszi hónapokban felülvizgálták az iparigazolványokat abból a szempontból, hogy azok kis- vagy nagykereskedelem folytatására jogosítják-e fel birtokosaikat. A határozatot rávezették az iparigazolványra s ehhez képest egészítették ki. illetőleg módosították az iparhatóságnál vezetett iparlajstromokat is.

Ebből a vizsgálatból a kormányrendelet téves értelmezése következtében kimaradtak a bizományosok. Mint értesülünk, rövidesen intézkedés történik, hogy azok, akik bizományosi iparigazolvánnyal rendelkeznek, iparigazolványaikat szintén

A leltározott árukészleteknek illetve a kijelölt cégek által esetleg át nem vett maradványnak egy tételben való átvételére egy vállalat, egy szövetkezet és egy nagy áruház tett ajánlatot. Ezek szerint az elgondolás az, hogy e készletek, illetve maradványuk huszonöt százalékát a Nagy-

A Gschwindt Konzervgyár nagykörösi telepén étolajat készít paradicsommagból

Nagykörösi hírek szerint a Gschwindt-gyár ottani hatalmas paradicsom feldolgozó üzeme érdekes és értékes berendezéssel gazdagodott.

kovácsy-cég vevé meg, míg fennmaradó 50 százalékát a detailisták között osztanók szét — megállapítandó kules alapján. A Hangyának e készletek értékesítési munkájába való bevonása általában megfelelne a közellátási érdekeknek, miután a Hangya vidéki szétosztó és eladási apparátusa révén a zár alá vett textilanyag kizárólag és közvetlenül az ország fogyasztó közönségéhez kerülne.

A döntés ebben a kérdésben is a közeli napokban megtörténik.

Ugyanis egy elmésen megszerkesztett paradicsommag-szárítógéppel a konzervnek felhasznált paradicsom magját megszáritja, amelyből aztán főnem étolajat készítenek.

Egyébként a Gschwindt-gyár vezetősége a paradicsomtermelés fejlesztése és minőségi javítása érdekében a gyártelep telkén paradicsomtermelési kísérleti parcellát rendezett be. A kísérleti telep eddigi legnagyobb sikere egy 102 deka súlyú szép, érett paradicsom volt!

Megvonják a lisztkiutalást azoktól a pékektől, akik nem látják el kenyérrel a viszonteladót

A polgármester a következő hirdetményt bocsátotta ki:

Nyomatékosan felhívom az összes sütőket (pékeket), hogy korábban kiadott határozatom azon rendelkezését, — mely szerint kötelesek a fióküzlete-

ket, fűszerkereskedéseket — és szatócüzleteket megfelelő mennyiségi kenyérrel ellátni — szigorúan tartásák be.

Mivel újabban ismét tapasztaltam, hogy ezen rendelkezésem be nem tartása miatt a péküzletek előtt a közönség nagyobb csoportosulása fordul elő, értesítem az érdekelteket, hogy a kihágási eljárás megindítása mellett, mindazoktól, akik előtt csoportosulást tapasztalok, s a viszonteladót kenyerrel nem látják el, a liszt kiutalást haladéktalanul meg fogom vonni.

Nagyvárad, 1941. augusztus hó 28. rD Gyapay László, s. k., h. polgármester.

Szigoruan büntetik a tojás árdrágítóit

Az árkormánybiztoság rendeletet adott ki a tojás árakról

Budapestről jelenti a MTI: Az ár-ellenőrzés országos kormánybiztosa a tojás legmagasabb termelői nagykereskedői és fogyasztói árának megállapításáról a múlt év decemberében kiadott rendeletében intézkedett. Az utóbbi időben olyan áremelkedést tapasztaltak, amely a rendeletben

megállapított tojás árakat eléri, sőt túllépi. Az említett tojás ármegállapítás érvényben lévén, az árellenőrzés országos kormánybiztosa figyelmezteti az érdekelteket, hogy a meghatározott legmagasabb tojás árak túllépése árdrágítás, ami szigorú büntetést von maga után.

80 pengő egy jól tejelő kecske

A tejjelátási nehézségeket kívánja megoldani egy vállalat, amely kecskéket kínál eladásra. Minden mennyiségben hajlandó szállítani a vállalat jól tejelő 3—4 éves kecskéket, amelyek garantáltan naponta 3—5 liter tejet adnak. Felhívásukban ráirtnak arra, hogy a kecske milyen igénytelen állat, az év nagyre-

szében még az árokparton is ellegelget és beszerzési ára 80 pengő darabonként. Ha tekintetbe vesszük azt, hogy a nyári hat hónap alatt a kecske ellátása tényleg fillérbe sem kerül, úgy megérthető, hogy ott, ahol a gyerekek vannak — lassan bevezetik a kecsketartást.

Szeptember 9-én kezdődik**MAJOR ÁKOS szakiskolai igazgató gyorsírási és gépirási**

szaktanfolyamának 1941-42. iskolai éve Szilágyi Dezső utca 12. l. **Allamvizsga, köz-érvényes állami bizonyítvány.** Beiratás egész nap. Kereskedelmi levelezés, helyesírás.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILAGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.

ELOFIZETESI ARAK: Egész évre 30.
félre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Vasárnapi szám 16 fillér.

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekszámlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrünk meg és nem
adunk vissza

MIKOR KELI SÜTÉTITENI?

(MTI) Az elsütétítés végrehajtását
augusztus 29-én 19 óra 30 perckor kell
végrehajtani és hajnali öt óra öt percig
tart.

Elmaradnak a szeptember
6-iki ünnepek

Értesítjük Nagyvárad város ma-
gyar közönségét, hogy felsőbb hely-
ről kelt elhatározás folytán, szeptem-
ber 6-án, felszabadulásunk és dicső
hadsergünk bevonulásának évfordu-
lójára tervezett ünnepek és fel-
vonulások elmaradnak. Rendezői-
bizottság.

SZEPTEMBER 1-ÉN HOZZÁK
VISSZA SZOLNOKRÓL A VONAT-
KISÉRŐK MEGMENTETT ZÁSZ-
LÓRUDJÁT. Nagyvárad, Saját tud-
szépen kifejlődött temetkezési segély-
és koszoru egylete volt a nagyváradi
MAV vonatkísérőknek a román meg-
szállás előtt. Az egyesületet a meg-
szállás alatt feloszlatták, működése
megszűnt felszerelését, amely igen
nagy értéket képviselt, elvették, kö-
zöttük értékes harmoniumjukat is. A
pusztulás elől csupán az egyesület
zászlórudját sikerült megmenteni,
amelyt a zászlótartóval együtt Szol-
nokra mentették át. A zászlórudért
egy határu küldöttség indul Nagy-
váradról, hogy visszahozzák a vá-
rosba. Mint értesülünk, a zászlórudat
szeptember elsején hozza el a kül-
döttség. Erre az alkalomra ünnepe-
lyes fogadtatás volt előkészítve, de ez
felsőbb utasításra elmarad s egyszé-
rű formák között a római katolikus
és református egyházak képviselői
fogják a zászlórudat megáldani.

AUGUSZTUS 31-IG LEHET AZ
INGATLAN ELIDEGENÍTÉS VAGY
MEGTERHELESENEK MEGTÁMA-
DÁSÁT PERELNI. Budapesti je-
lentik: Augusztus 31: E napig lehet
bejelenteni a román uralom alól fel-
szabadult keleti és erdélyi országrés-
zeken az ingatlan elidegenítésének,
vagy megterhelésének megtámadásá-
ra vonatkozó perindítási szándékokot.

SOK RÖPCEDULÁT ÉS FEGY-
VERT TALÁLTAK A PÁRIZSI
KOMMUNISTÁKNÁL. Budapest, a
MTI jelenti: Az Esti Ujság írja: Pá-
rizsi körökből közlik, hogy csütörtökön
is folytatták a zsidók és kommunisták
elleni eljárást. A házkutatások sok
fegyvert és röpcedulát juttattak a ha-
tóságok kezére. A letartóztatottak közt
sok degaulleista van.

DR. ZOBEL LAJOS MINISZTERI
TANÁCSOS NAGYVÁRADON. Sa-
ját tud. Csütörtökön este 7 órakor
Nagyváradra érkezett dr. Zobel Lajos
miniszteri tanácsos, a pénzügyminis-
terium italmérési ügyosztályának ve-
zetője. Az előkező vendéget dr. Nagy
Dezső pénzügyigazgató fogadta a pá-
lyaudvaron. A miniszteri tanácsos
több felszabadult erdélyi várost látog-
tat meg és személyesen intézi el az
egyes hivatalos ügyeket.

A HITELBANK SARKÁNÁL KI-
DÖNTÖTT EGY VILLANYLÁMPÁT
A JÁRDÁRA FELFUTÓ TEHER-
AUTÓ. Nagyvárad, Saját tud. Csütör-
tökön este 8 órakor az elsötétített Bé-
mer-tér és Rákóczi-ut sarkán súlyos
autókarambol történt. Egy MATEOSz
teherautó a Rákóczi-ut felől jövet a
Bémer-tér sarkán hirtelen felszaladt
a járdára és nekirohant egy vas vil-
lanylámpa oszlopnak, mely kidőlt,
összetörte egy arra járó hadnagy
homlokát, könnyebben megsebesítet-
te. A sofőr hirtelen lefékezett s így a
nagyobb szerencsétlenséget elkerülte.
A karambol helyszínén rövidesen ha-
talmas csődület támadt és pillanatok
alatt megjelent a rendőrség is, majd
megfelelő igazoltatás után a teher-
autó tovább folytatta útját. A villa-
nosmű emberei nyomban kiszálltak
a helyszínre s másfélórás munkával
helyére állították a villanylámpát és
az irányított fényű lámpák is újra
kigyulhathattak.

CIANO GRÓFOT MEGOPERÁ-
LÁK. Rómából jelenti a MTI: Híva-
talosan jelenti, hogy Ciano gróf kül-
ügyminiszter torokműtéten esett ke-
resztül. A műtét sikerrel járt.

LELTÁROZZÁK A CSUCSAI
KASTÉLY MŰKINCSEIT. Kolozs-
várról jelenti: Az 1938. tavaszán el-
hunyt Goga Octavian egykori román
miniszterelnök végrendeletét, amint
ismeretes, az örökösök perrel támad-
ták meg. A pert a román bíróság már
nem fejezhette be s így az ügy a bé-
csi döntés után a magyar bíróság elé
került. A Goga-örökösök ugyanakkor
elhagyták Erdély felszabadult terüle-
tét és így a híres csucsai régi Bonceza
kastély gazdátlanul maradt. Ebben az
ösrégi kastélyban, amelynek ura a vi-
lágháború alatt a nagy magyar költő,
Ady Endre volt, hatalmas értékek
halmozódtak fel, amelyek mind iro-
dalom, mind művészettörténelmi szem-
pontból egyaránt szinte felbecsülhe-
telen kincset jelentenek. Miatán
hónapok óta a kastély gazdátlanul
áll és attól lehet tartani, hogy ezek a
nagy értékek avatatlan kezekbe jut-
hatnak, a kolozsvári törvényszék
most úgy intézkedett, hogy függetle-
nül a peres eljárástól és annak kime-
netelétől, a vitás Goga-birtoknak a
kastélyból és a hozzá tartozó parkból
álló részét leltároztatja. Ezért négy
műértőt kértek fel a leltározás elvég-
zésére, akik e héten már meg is kez-
dik munkájukat.

KIVILAGITJÁK A KOLOZSVÁRI
MŰEMLEKEKET. Kolozsvár az or-
szág idegenforgalmának Budapest
után máris második gócpontja. Nap-
ról-napra érkeznek a vendégek az
ország minden részéből, akik kincses
Kolozsvár látványosságait akarják
megismerni. Előreláthatólag a jövő
évben olyan idegenforgalom lesz Ko-
lozsváron, amely még az idénit is
felülmulja. A város tanácsa erre az
idegenforgalomra idejében fel akar
készülni s ezért már most megtette
az intézkedéseket a jövő évben Ko-
lozsvárra érkező vendégek méltókép-
pen való fogadására és elhelyezésére.
Tervbevette a város tanácsa azt is,
hogy a műtörténelmi szempontból ér-
tekesebb épületeket és látványossá-
gokat a külföldi városok példájára
kivilágítja. Ez a kivilágítás nyomban
megkezdődik, mielőtt az elsötétítés-
re vonatkozó rendelkezések megszün-
nek. Elsőnek természetesen a Mátyás-
szobrot világítják meg reflektorok-
kal, de sor kerül a Ferencrendi zár-
da, a Farkas-utcai református tem-
plom és a Bethlen-bástya megfelelő
kivilágítására is.

ANGOL GÉPEKET LÖTTEK LE
NYUGATNÉMETORSZÁG FELETT
Berlinből jelenti: (NTI) Brit gépek a
mára virradó éjjel Nyugat-Németor-
szágra dobtak bombákat. A ledobott
bombák csak kis kárt okoztak. Eddi-
gi jelentések szerint a német vadá-
szok és a légvédelmi tüzérség hat gé-
pet lelőtt. (MTI)

104 KILÓS HARCSÁT FOGOTT
EGY TISZAI HAJÓ — CSAVARJA.
Csongrádról jelenti a MTI: A für-
dőző közönség észrevette, hogy a
Szeged felé haladó hajó után hatalmas
fehér tömeg úszik. Egyesült erő-
vel a partra vonták, ahol kiderült,
hogy egy hatalmas harcsa, amely 104
kiló. A hajó csavarja sértezte meg.

NORVÉGIÁ HADJÁRATOT IN-
DITOTT A POSTAGALAMBOK EL-
LEN. Budapesti jelenti a MTI: A
Pest írja: Norvégiában hadjáratot in-
ditottak a postagalambok ellen, mert
megállapították, hogy azok segítse-
gével tartják fenn az összeköttetést
Angliával.

A KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZ-
TER KINEVEZETTJEI A NAGY-
VÁRADI NÉPMŰVELÉSÜGYI BI-
ZOTTSÁGBA. A városi törvényható-
ság iskolán kívüli népművelésügyi bi-
zottsága pár héttel ezelőtt tartotta
alakuló ülését Gyapay László h. pol-
gármester elnöklése mellett. Résztvet-
tek benne a helyi hatóságok küldött-
jei, s a társadalmi egyesületek megbí-
zottjai, kik együttesen megállapítot-
ták a bizottság megalakulását. Egy-
üttal ez a gyűlés még öt további ta-
got hívott be a népműveléssel foglal-
kozók köréből s megalakította a bi-
zottság igazgató tanácsát is. Az így
megszervezett bizottságba most a köz-
oktatásügyi miniszter is kinevezett öt
tagot. Ezek a következők: Balogh Ist-
ván festőművész, dr. Medvgy Ferenc
gyógyyszerész, dr. Petry Gyula kir-
közjegyző, dr. Szabó Lajos ref. lelkész
és Táray Barna főgimnáziumi tanár.

AZ ELFOGLALT KELETI TERÜ-
LETEK MEZŐGAZDASÁGI UJJA-
SZERVEZÉSE. Budapesti jelenti a
MTI: Az Uj Nemzedék írja: Berlin-
ben behatóan foglalkoznak az elfog-
lalt területek gazdasági ujjászervezé-
sével. Szakembereket toboroznak, kik
altisztai rangban irányítják majd a
több ezer holdas gazdaságokra feloszt-
ott területen a szovjet hadifoglyokat
és az ott maradt lakosságot.

Felhívás. A Budapesti Ószi Lak-
berendezési és Háztartási Vásárra 50
százalékos utazási és egyéb kedvez-
ményt biztosító igazolványok az Ipar-
testület hivatalában kaphatók. Az
Ipartestületi Elnökség.

AZ ATHENAEUM 100.000 PEN-
GŐRT MEGVETTE A FRISS UJ-
SÁGOT. Budapesti jelenti: Az
Athenaeum-konzern már huzamos-
sabb ideje tárgyalásokat folytatott a
Friss Ujság lapvállalattal. A tárgya-
lások most nyertek befejezést és en-
nek értelmében a Friss Ujság az At-
henaum tulajdonába ment át. A vételár,
mint értesülünk, 100.000 pengő.

KIK NYERTEK A SORSJÁTÉ-
KON? Budapest. Az Esti Ujság írja:
Az osztálysorsjáték mai húzásán a
következő számok nyertek: 20.000
pengőt 84036, ötezer pengőt 36013,
70640, háromezer pengőt 31339,
ezer pengőt 20917, 76212, nyolcszáz
pengőt 17597, 19066 42700, 48.429,
88085. A második csoportban 10.000
pengőt 75384, 3000 pengőt 37731,
kettőezer pengőt 85693, ezer pengőt
181, 1984, 14324, 32934, 57660,
60132, nyolcszáz pengőt 6226, 7819,
44117. (Felelősség nélkül.)

„Hazánk,
Isten hozzád!”

Ezzel a jellegével érkezelt hozzánk
a szlovák határról a Németország-
ba távozó munkások üdvözlő leve-
lezőlapja. Egyszerű, keresetlen szá-
vakkal adják tudunkra, hogy a
magyar határnál melegen elbucsu-
tak Szabó Jánostól, a magyar mun-
kásság képviselőjétől és szeretettel
gondoltak kedves lapjaira, a Ma-
gyar Lapokra és az Erdélyi Néplap-
ra. Nagy örömmel vetik a leve-
lezőlapot. Biztatás ez nekünk arra,
hogy továbbra is a legnagyobb fi-
gyelemmel kísérjük sorsukat. —
Igyekszünk összekötő kapocs lenni
köztük és a magyar haza, hozzá-
tartozók között. Alkalmi tudósítót
biztatunk meg azzal, hogy lapunkon
keresztül beszámoljon ottani éle-
téről. Amint elhelyezkedtek, eljut-
tatjuk hozzájuk lapjainkat, hogy
ők is tudjanak az itthonmaradottak
sorsáról. Azt akarjuk, hogy ezzel
is több és erősebb legyen az a kap-
csolat, amely majd visszahozza
öket, ha kötelességüket hiven telje-
sítették.

Felhívás Nagyvárad város
magyarságához

A létünket fenyegető bolsevista
Oroszországgal vívott háború és az
azzal összefüggő súlyos problémák
folytán felsőbb helyen az az elhatá-
rozás érelődött meg, hogy a keletma-
gyarországi és erdélyi magyarság a
felszabadulás örömmünepének közel-
gő évfordulóját a mai helyzethez mért
komolysággal és lélekben ünnepelje
meg.

Ennek következtében az összes ke-
resztény felekezetek templomaiban
folyó évi szeptember hó 6-án ünnepe-
lyes hálaadó Istentiszteletet tartanak,
amelyen résztvesznek mind a hivata-
los vezető körök, mind a város egész
magyarsága, ki-ki a maga felekezete
templomában, hogy szívünk legmé-
lyéből fakadó hálánkat tolmácsoljuk
ima formájában az Egek Urának,
amiért Szent László városát felszaba-
dította a 22 éves rabságból és az itt
élő magyarságnak emberhez méltó
életet, szabadságot és jövőt biztosított.
Könyörögjünk a magyarok Istenéhez,
hogy tartsa meg jó erőben és egész-
ségben Magyarországi Kormányzóját,
akinek bölcs országglása lehetővé tette
a baráti nagyhatalmak támogatásával
feltámadásunkat.

Szeptember 6-án minden magyar
ember siessen saját templomába, szi-
vében és lélekben ünnepelje meg en-
nek a napnak jelentőségét, amelyben
dicső honvédségünk meghozta a 22
év óta várt álom beteljesülését.

Magyar testvéri szeretettel és haza-
fias üdvözléssel:

Polgármester

HIRDETMEY. A m. kir. Gábor
Aron honvéd tüzérségi hadapródisko-
la parancsnokság az intézet részére
1941—42. évre szükséges élelmicik-
keknek és pedig: I. Hus és husne-
miek. II. Fűszer és gyarmatárú. III.
Tej szállítására és IV. kenyér süte-
re versenytárgyalást hirdet. A ver-
senytárgyalás ideje 1941. évi szeptem-
ber hó 13-án 12 órakor. Helye: a had-
apródiskola gazdasági hivatala. Rész-
letes felvilágosítás naponként 9—10
óra között az intézet gazdasági hiva-
talában kapható. Parancsnokság

RÁDIÓ

Vasárnap, augusztus 31.

- 8.00 Szózat. Hanglemek.
8.45 Hírek.
11.00 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Beczky Albert lelkipásztor.
11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domonkos-rendi templomból. A szentbeszédet, mise előtt Szakács Szaniszló domonkosrendi atya mondja.
12.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
12.30 Székesfővárosi Zenekar.
13.00 Szóvatafűrdőn. A közvetítést Dövényi Nagy Lajos vezeti. Hangfelvétel.
13.45 Hírek.
14.00 Hanglemek.
15.00 A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadásorozata.
15.45 Bura Sándor cigányzenekara.
16.40 A fiatal Jókai. Bory István előadása. Közművelődési előadásorozat.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.20 Honvédműsor.
18.00 Szép magyar novella. A sétatáca-erdő. Szimá Gyula elbeszélése. Felolvasás.
18.25 A Chappy-tánczenekar.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Hangképek a Nemzetközi Balaton Sporthét megnyitójáról. A közvetítést Balatonfüredről Rudinsky Sándor és Legényei József dr vezeti.
Utána: Sport- és lóversenyeredmények.
20.05 Losonczy György, az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel.
20.30 A hős. Burleszk három részben.
21.40 Hírek.
22.10 Farkas Béla cigányzenekara.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Táncclemek.
24.00 Hírek.

Hétfő, szeptember 1.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek, közlemények, éntrend és hanglemek.
10.00 Hírek.
10.20 A jószomszédság. Vas Olga dr előadása.
10.45 Kőlcsey, a Himnusz költője. — Irta Kiss Gábor. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Himnusz.
12.10 Hanglemek.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Temesvári Rác József cigányzenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Kouszné Demény Magda zongorázik.
15.50 Rupprecht Ferenc énekel, zongorán kíséri Rieger Tibor dr.
16.15 Fábrián István előadása.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Mindnyájunk gondjai. A Közellátási szolgálat közleménye.
17.35 A Rádió Zenekara.
17.50 Buta emberek. Bóday Jenő tréfái.
18.35 Magyar hadak orosz földön a századok folyamán — Irta Divéky Adorján dr egyetemi tanár. Felolvasás.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 A Wolfner Dalkör.
19.40 A téli palota. Irta Cser László kínai hírhírdető. Felolvasás.
20.10 Az Operaház zenekara.
21.40 Hírek.
22.10 Táncclemek.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.30 Lovászi Ferenc cigányzenekara.
24.00 Hírek.

Kedd, szeptember 2.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek, közlemények, éntrend és hanglemek.
10.00 Hírek.
10.20 A radnai havasokban. Péchy-Horváth József előadása.
10.45 Divattudósítás. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

- 12.00 Himnusz.
12.10 A Mária Terézia 1. honvédegysége zenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 A Rádió Zenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Heinemann Sándor tánczenekara.
15.40 Mit főzzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
16.10 Gyermekekdelután.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Smetana: Moldva — szimfonikus költemény. (Berlini Állami Opera zenekara, vezényel Irich Kleiber). Hanglemek.
17.30 A kisipar munkakalmái a közszállítások terén. Irta Boda-Novy Béla dr iparügyi miniszteri titkár. Felolvasás.

- 17.50 Weidinger Ede szalonzenekara.
18.30 Utazás Nyugat-Németországon keresztül. Schneidt Ottó dr előadása.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Tölgyessy Julia és Várkonyi István magyar nőtárat énekel, kíséri Gáspár Lajos cigányzenekara.
20.00 Szeptember. Zilahy Lajos csevegése.
20.15 Táncclemek.
20.40 Verselő erdélyi századok. II. rész. Összeállította Szentimrei Jenő. Közreműködik Nagy István és Mészáros Ági.
21.10 A Waldbauer-Kerpely vonósnyegyes.
21.40 Hírek.
22.10 Vidák József cigányzenekara.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Hanglemeze!
24.00 Hírek.

SPORT

Döntetlenül végzett a Ferencváros

Hatezer néző előtt játszották le a mérkőzést. Az első féldőben változatos játék után a 34. percben Regőczy lövi a diósgyőriek első gólját. A Fradinak ebben a féldőben nem is sikerült kiegyenlíteni. Szünet után a Ferencváros vezeti az első támadásokat, a nyolcadik percben Lukács ívelt beadása Felföldi lábán irányt változtatva a hálóba jut. Öngóllal egyenlített a Fradi. Fradi továbbra is támad és a 28. percben Kiss megszerzi a vezetőségét. A diósgyőriek erősen támadnak és a 33. percben Füzér beadását Fazekas belövi. A Fradi most már hiába ostromol. A diósgyőri védelem jól áll a lábán és csirájában elfojt minden akciót.

Erősen készül a Törekvés a vasárnapi mérkőzésre

Nagyvárad. Saját tud. A Nemzeti Sport egyik legutóbbi száma azt a hírt közölte, hogy az NB első osztályába most bekerült szegedi vasutas csapat többek között Tihanyi II-vel, a WMFC kitűnő csatárával és Góznernel, a nagyváradi Törekvés csatárával akarja megerősíteni csapatát. Tihanyi úgyre már rendben is van. *Gózner azonban szolgálata miatt egyelőre nem hagyhatja el Nagyváradot.*

A Törekvés vezetőségétől azt a felvilágosítást kaptuk, hogy *amint a játékos szolgálati kötelezettsége megszűnt, választhat, hogy Váradon akar-e maradni, vagy a szegedi egyesületet választja. Ha le akar menni, a Törekvés vezetősége nem górdít*

akadályt távozása elé, viszont lesznek bizonyos kikötései. A Törekvés egyébként igen erősen készül a vasárnapi mérkőzésre a budapesti Törekvés ellen. Érthető is ez, mert egyrészt van javítani valójuk a váradiaknak, másrészt az NB-ből most kiesett fővárosi csapatnak Kónya és Zörgő eltávozása után is éppen elég kitűnő játékos van ahhoz, hogy a csoportban az egyik legerősebb csapatnak tartásák.

A nagyváradi munkáscsapat összeállítása valószínűleg a következő lesz: *Nyisztor—Kis, Rocska—Nagy, Csont, Terebesi—Gózner, Pap, Kovács, Moskó, Balk.*

A mérkőzést vasárnap délután rendezik meg az erzsébetligeti pályán. fél öt órai kezdettel.

Német főhadiszállás Közép-Oroszországban.

KÖLAIJEZETÉKET ÉPITENEK OLASZORSZÁG ÉS ROMÁNIA KÖZÖTT. Bukarestből jelenti a Bud Tud.: Románia és Olaszország közt hír szerint a közeljövőben köölaj vezetékét építenek. A vezeték egy romániai községből kiindulva Fiuméig, illetve Triesztig vezetne. A román lapok szerint a vezeték megépítése már régebbi terv, azonban az angol, amerikai és francia hatásra, továbbá a jugoszláv kormány makacs ellenállásán mindig meghiúsult.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknak 25 százalék engedmény

Lakás

HUNNIA

nagy szállóban
kényelmesen berendezett
hónapos szobák kiadó.

KIADÓ 2 egymásbanyiló elegánsan butorozott utcai szoba szeptember 1-re, Csengeri-utca 2. 262

Adás-vétel

Öltözőkődni olcsón csak Molnár hasznátruha üzletéből lehet Bémer-tér 1. (udvarban). Magas árat fizetek használt ruhákért. 182

Aranyat, briliánst, ezüstöt magas áron veszek, órát, ákszert javítok. Gyenge István ékszerész. Rákóczi ut 19.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a **MAGYAR LAPOK**-at.

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay óras és ékszerész. Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

ALIG használt ebédlő perzsaszőnyeg tisztá gyaljából és egy 14 kvadratos kopotj szőnyeg olcsón eladó. — Rulikovszky-ut 10. fszint 1. délelőtt 3-ig. 263

Briliánsért, régi ékszerért magas árat fizetek Tarján ékszerész, Rákóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben).

Aranyat ezüstöt, ékszert magas áron veszek. Haslinger ékszerész Rákóczi ut 8. 545

Különféle

ELSXRENDÜ női divatszalonosnő betársulna divatszalonba iparengedéllyel, 4—5 szobás lakást a központban keresek. Földesiné, Hitler u. 38. 261

IDŐSEBB öskeresztény kereskedő hosszabb üzleti gyakorlattal, működő társulást keres tőkebefektetéssel. — Ajánlatokat „Öskeresztény” jellegre kiadóba. 260

Allást nyec

ELSŐRENDÜ női divatszalonosnő munkás és tanuló felvétetik. Hackmayer, Rákóczi-ut 4. 259

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.